

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра державно-правових і гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

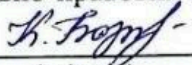
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕДИЧНОГО ПРАВА»

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (доктор філософії)

галузь знань	08 Право <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
спеціальність: (спеціалізація):	081 Право <i>(код і назва спеціальності (або спеціалізації))</i>
освітня програма	«Право» <i>(назва освітньої програми)</i>
форма навчання	денна <i>(денна / заочна)</i>

Київ – 2025 рік

РОЗРОБНИК силябусу доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри державно-правових і гуманітарних наук

_____ Катерина БОРТНЯК
(підпис)

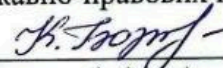
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри державно-правових і гуманітарних наук

Протокол № 2 від 04.09.2025 року

Завідувач кафедри Зореслава ЗАХОЖАЙ
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми

д.ю.н, доцент кафедри державно-правових і гуманітарних наук

_____ Катерина БОРТНЯК
(підпис)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Актуальні питання медичного права, ВК 2.
2. Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	2 рік, 1 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	Денна форма навчання 4 кредити, загальна кількість годин 120 (лекцій 16 год, семінарських занять 16 год., самостійна робота 88 год.)
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Залік
6. Інформація про консультації	За графіком проведення консультацій викладачами кафедри
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Бортняк Катерина Василівна, докторка юридичних наук, доцент доцентка кафедри державно-правових і гуманітарних наук
9. Контактна інформація викладача	bortniak.kateryna@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	https://tnu.edu.ua/
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Актуальні питання медичного права» є важливим компонентом підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня. Курс спрямований на формування глибоких знань, розуміння принципів, методів і механізмів діяльності в галузі охорони здоров'я, а також на розвиток дослідницьких навичок для вирішення актуальних проблем медичного права.

<p>Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни</p>	<p>Мета дисципліни. Ознайомлення аспірантів із сучасними концепціями медичного права, розвиток критичного мислення у сфері охорони здоров'я та формування компетентностей, необхідних для наукової роботи та практичного застосування правових норм у сфері охорони здоров'я.</p> <p>Завдання дисципліни. Надати аспірантам глибокі знання про медичне права у контексті сучасного правового регулювання. Вивчити правові засади функціонування медичних установ та закладів в сфері охорони здоров'я . Аналізувати взаємодію суб'єктів медичної діяльності. Розвивати навички правового аналізу державного законодавства в галузі охорони здоров'я. Досліджувати інноваційні підходи до вдосконалення законодавства в галузі охорони здоров'я.</p>
<p>Формат проведення дисципліни</p>	<p>Очний</p>

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретико-методологічні підходи до поняття та сутності медичного права в Україні.

1. Сутність, поняття і зміст медичного права.
2. Суб'єкти медичної діяльності: поняття, ознаки, система
3. Форми та методи медичної діяльності

Тема 2. Нормативно-правове регулювання медичної діяльності в Україні

1. Законодавча та нормативно – правове регулювання в сфері охорони здоров'я України.
2. Медична допомога: сутність, види, правове регулювання.
3. Міжнародні стандарти в сфері охорони здоров'я. Діяльності та їх імплементація в національне законодавство.

Тема 3. Забезпечення населення публічно-медичними послугами як гарантія реалізації конституційного права на охорону здоров'я.

1. Поняття, види та форми публічно-медичних послуг

2. Медична послуга, як окреме питання публічних послуг у галузі охорони здоров'я, а також їхній вплив на реалізацію конституційних прав, пов'язаних з правом людини на охорону здоров'я,
3. Модернізація медичної інфраструктури, а також перехід на оптимальну модель надання медичної допомоги та медичних послуг у державі, створення єдиного медичного простору.
4. Інформаційні інноваційні технології у сфері медичного обслуговування.

Тема 4. Сучасний стан реформування галузі охорони здоров'я .

1. Контроль як засіб забезпечення законності в сфері охорони здоров'я.
2. Нагляд як окремий вид контролю в сфері охорони здоров'я .
3. Відповідальність як результат контрольно-наглядової діяльності в сфері охорони здоров'я. Правовий статус НЗСУ.

Тема 5. Захист прав суб'єктів медичних правовідносин, інших учасників, законних представників, членів сім'ї.

1. Юридичний конфлікт як підстава для захисту.
2. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.
3. Досудовий рівень захисту. Медіація як форма захисту.

Тема 6. Актуальні проблеми доступу до медицини під час воєнного стану.

1. Правове регулювання надання медичної допомоги в період дії воєнного стану в Україні.
2. Лікарська таємниця та воєнні злочини.
3. Медицина і мобілізація.
4. Програма медичних гарантій сфокусована на відновленні здоров'я та людського потенціалу.

Тема 7. Медична реформа в Україні .

1. Нормативне регулювання впровадження медичної реформи в Україні. Нова модель фінансування системи охорони здоров'я в умовах реформи.
2. Реформа первинної медичної допомоги.
3. Реформа вторинною і третинною медичної допомоги.
4. Програми державних гарантій медичного обслуговування населення.

Тема 8. Міжнародне співробітництво у сфері охорони здоров'я

1. Нормативно-правовий механізм співробітництва держав у сфері охорони здоров'я.
2. Міжурядові організації в організаційно-правовому механізмі міжнародного співробітництва держав у сфері охорони здоров'я.
3. Роль міжнародних неурядових організацій у забезпеченні міжнародного співробітництва держав у сфері охорони здоров'я.
4. Інтелектуальна власність в медичній сфері відповідно до Угоди ТРІПС

Політика дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка поштової скриньки та відвідування курсу навчальної дисципліни у Google Classroom. Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Актуальні питання медичного права», розміщеним на платформі Google Classroom. Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу мають надсилатися на університетську корпоративну електронну пошту.

Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.

Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з підсумковим оцінюванням його

знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у порядку, встановленому положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю з екзамену ТНУ ім. В.І. Вернадського.

9. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Критерії оцінювання результатів поточного контролю

На початку вивчення відповідної дисципліни здобувачам повідомляють про наявність силабусу, зміст, форми проведення поточного контролю та критерії їх оцінювання.

При поточному контролі *оцінці підлягають*: рівень знань продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні питань; результати усного і письмового опитування на семінарських заняттях, поточного контролю тощо.

При виставленні балів за поточний контроль *оцінці підлягають*: рівень теоретичних знань з тем; самостійне опрацювання тем, опрацювання індивідуальних завдань тощо.

Здобувач, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

Здобувачу, який не набрав прохідного мінімуму (59 балів) з навчальної дисципліни, за дозволом викладача, надається можливість здачі пройденого матеріалу для отримання необхідної кількості балів з поточного контролю шляхом виконання запланованих у силабусі завдань, які не були ним/нею попередньо виконані або були виконані незадовільно .

У разі невиконання здобувачем жодного із обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт), зазначених у силабусі освітньої компоненти / навчальної дисципліни, його результат оцінюється у «0» балів.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Таблиця 1

Види навчальної діяльності	Кількість занять / робіт	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	8	40
Поточний контроль (тести, короткі письмові завдання, аналіз кейсів, участь у дискусіях)	протягом курсу	10
Презентація / доповідь за темою дослідження	1	10
Індивідуальне наукове завдання (аналітична робота, есе, дослідницький проєкт)	1	40

Разом		100
-------	--	-----

Оцінювання роботи на семінарських заняттях (табл.2)

Таблиця 2

Семінарські заняття	1	2	3	4	5	6	7	8
Максимальні бали	5	5	5	5	5	5	5	5
Мінімальні бали	2	2	2	2	2	2	2	2

Критерії оцінювання роботи на семінарі (Табл.3)

Таблиця 3

Критерій	Бали
Активна участь у дискусії, аргументовані відповіді	1
Аналіз наукових джерел та нормативно-правових актів	1
Виконання практичного або аналітичного завдання	2
Обґрунтованість висновків, науковий рівень відповіді	1
Разом за одне заняття	5

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	A	відмінно
80-89	зараховано	B	дуже добре
75-79	зараховано	C	добре
66-74	зараховано	D	задовільно
60-65	зараховано	E	задовільно
30-59	незараховано	FX	не задовільно
0-29	незараховано	F	необхідне повторне вивчення курсу

Рівні компетентності та критерії оцінювання.

Рівень компетентності та критерії оцінювання	Кількість набраних балів
<p>Високий (творчий): Здобувач вищої освіти систематично за поточним й за підсумковим контролю виявив глибокі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно дав відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач та аналізувати достовірність одержаних результатів, допускаючи деякі неточності.</p>	90...100
<p>Достатній (конструктивно-варіативний): Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролю виявив міцні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, аргументовано дав відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи неточності і несуттєві помилки.</p>	80...89
<p>Достатній (конструктивний): Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролю виявив достатні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (неістотні) неточності, достатні вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.</p>	75...79
<p>Середній (репродуктивний): Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролю виявив посередні знання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав мало аргументовані відповіді на поставлені питання, які містять істотні неточності, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач.</p>	66...74
<p>Достатній (репродуктивний): Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролю виявив слабкі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав неточні або мало аргументовані відповіді на поставлені питання, з порушенням послідовності викладення, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи суттєві помилки.</p>	60...65
<p>Низький (рецептивно-продуктивний): Здобувач вищої освіти виконав значну частину видів навчальної роботи, за поточним й підсумковим контролю виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та</p>	30...59

доктринальних джерелах, допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач (здобувач вищої освіти має право на повторний підсумковий контроль).	
Низький (непродуктивний): Здобувач вищої освіти виконав частину видів навчальної роботи, за поточним й підсумковим контролю виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень (здобувач вищої освіти обов'язково повинен повторно вивчити навчальну дисципліну).	1...29

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Декларація про державний суверенітет України від 16 лип. 1990 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1990. № 31. Ст. 429.
2. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листоп. 1992 р. № 2801-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.
4. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення : Закон України від 19 жовт. 2017 р. № 2168-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19>.
5. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3769-ХІІ.
6. Медичне право : підручник / за заг. ред. С. Б. Булеци, М. В. Менджул. Ужгород : РІК-У, 2021. 720 с.
7. Коваль А. М., Кузнецова М. Ю., Піддубний О. Ю., Пушкар М. В. Адміністративно-правовий статус Національної служби здоров'я України. *Інтернаука*. Серія: Юридичні науки. 2023. № 6. С. 25–30. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-6-8978>.
8. Коваль А. М., Кузнецова М. Ю., Піддубний О. Ю., Пушкар М. В. Заклад охорони здоров'я як суб'єкт медичних правовідносин. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2023. Вип. 37. С. 437–442.
9. Артеменко О. В., Литвин Н. А. Забезпечення населення публічно-медичними послугами як гарантія реалізації конституційного права на охорону здоров'я. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 3. С. 157–159.
10. Барзилович А. Д. Залучення громадських організацій до публічного управління ринку медичних послуг. *Наукові перспективи*. 2021. № 2 (8). С. 9–23.

Додаткові

13. Some Aspects of Notarization of the Surrogacy Agreement: The Experience of Ukraine and the World. *Journal of Forensic Science and Medicine*. 2023. Vol. 9 (2). P. 99–105. DOI: 10.4103/jfsm.jfsm_36_22.
14. Горник В. Г., Клименко О. В., Бортняк К. В. Державне регулювання медичних послуг в Україні. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2025. № 2. С. 207–212.

15. Горник В. Г., Клименко О. В., Бортняк К. В. Державне регулювання охорони здоров'я громадян. *Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2025. Т. 36 (75). № 5. С. 157–162.
16. Горник В. Г., Клименко О. В., Бортняк К. В. Поняття державної політики у сфері охорони здоров'я населення. *Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2025. Т. 36 (75). № 6. С. 7–11.

Інформаційні ресурси

18. Верховна Рада України : офіційний вебпортал. URL: <https://www.rada.gov.ua>
19. Кабінет Міністрів України : офіційний сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
20. Конституційний Суд України : офіційний сайт. URL: <https://www.ccu.gov.ua>
21. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>
22. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <https://www.nbu.gov.ua>